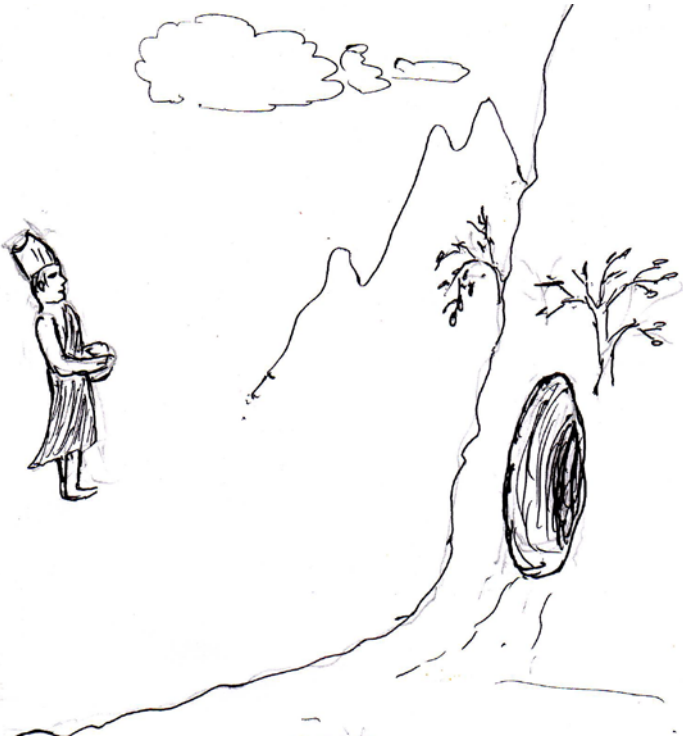

ဆတ်'ယမေးတဂျုတ်.ကိုင်တနီ

မိုဝ်းတန်, မိုဝ်းကောင်တန်,မဲ' ခြီလှိုင်ယုသန် တန်,
ကမ်းပြမ်မတကွပ်,လှိုင်; ယင်းကူ။ မန်းမဲ' လုက်. နမ်း
ကမ်း;ကယွံထိုင် ကွပ်,လှိုင်;ယင်းကူ။
မန်းယု, ဆုံးကမ်း; ရုံးတင်' ဂြိုမ်း တေယေးမဝ်
ယင်းနီ ကွက်ထိုမ်းဦးဂြိုဝ်ယမေးကပြတ်,။

မင်းကင်းကြူးလိ မိန်းမာန်မူးရွတ်မကီး မိုင်းမာန်
 တလီတ်.မ်'ထိုင်မူးမဝန်,။ (မိုင်းကမ်းယု, မိုင်းခမ်းတီးလူင်မ်'
 “မိုင်းမာန်တလီတ်.” စဝန်, ဣင်, ဇံ,)
 ရိုင်းကင်း; မိုင်းမာန်တလီတ်.မ်' စမ်, ကိဝ်; စဂျာမ်, ပလ
 တွက်ကမ်း; ဇံ, ယင်းဂျာ။ တံ၊ ဆူပံပွင်စမ်, ကိဝ်; စဂျာ
 ဇမ်, ပလမ်' ဇံ; စဂျာ; ဇမ်, ဇမ်, ယင်းဂျာ။ ဇံ; ကမ်းမ်'
 ထမ်' လူင်ကမ်း; လိုင်းကော, ယင်းဂျာ။ နတ်' ယမေးဇံ,
 မိန်းမာန်လိ ထမ်' ကမ်းမ်' ထိုင်မူးဝန်,။

ဘဝံယမေးဇံ, ထမ်နမ္မံမံ ကန္တုမီ
 ကိင်္ဂံတြုးမီန္တုဝဏ်,။ ဝဏ်းလိင်္ဂံ; မဏ်းဇင်;တြုးကုဏ်,မံ
 မိင်္ဂလူယိင်္ဂံ: ကုဝ်,လိင်္ဂံ;ကုဏ်ဂမး: ဇံပုဏ်းကု။
 မိင်္ဂနမ္မံ: ကုမးကုမးမီ ပုဏ်းဇင်;မိင်္ဂ ကုဝ်မးမံ
 တုးမုဏ်းလိမ်းခုတ်ကီး: ဇာင်းဇုတ်. ကိင်္ဂမီဇာဏ်;
 မိဏ်းမိ တုဝ်;လိင်္ဂံ;မံဗုဏ်ကု။
 မိင်္ဂဇာင်းကိင်္ဂမီဇာဏ်းယု, ထုမ်မိဏ်းလူင်ဝဏ်,။
 မဏ်းယု, တံယမေးဇံ လံပုတ်.လံပံ;ဇင်ဝဏ်,။

ဂာင်းရူက်.ကိင်စာနီ, မန်းမဲ' ဓာတ်'ယမေးရဲ,
 မဝ်ဂြိတ်လေးရဲ,တွင်းကီး လူင်းမးမိ တံာ'ယမေးမဲ'
 မးမ လွတ်.လိတ်.မိန္ဒာဝ်,။ ဂာင်းရူက်.ကိင်စာနီ
 ဓာမ်းယျ, ထိုန်လူင်မဲ' ပိန်းလုက်. တိမ်လျှာမိန္ဒာရမ်။
 ကန်းကိင်စာနီ မန်းယျ, မန်းမဲ'လှိုင်မိ ထိုန်ဓာမ်းမဲ'
 လှိုင်ကျေ, ဂျိုင်;ယင်း။ ဂာင်းရူက်.ဓာမ်းရဲ, ဓာတ်.မိုဝ်;
 ငျး တင်းဓာတ်'ယမေး ပိန်းလှိုင်မေးကန်းမးဝ်,။

ဦးရဲ၊ နီ နွင်ဂျွမ်းဂျွမ်းကမ်းယု၊ နှဲးဂျွမ်းဂျွမ်း
ကမ်းရဲ၊ ကနူးကွက်မူးမဝ်း။

ကဝ်ယုမေးရဲ၊ ကွပ်ပိုင်တင်းမန်းကဝ်
ယုးကူးကွက်ယင်းမူးရဲ၊ လိုင်; ဂါင်းရုက်ကိုင်
ရဲရဲ၊ ကျေ ထိုက်လိုင်မဲ' ကွပ်ကွပ်၊ ကွပ်မိုင်၊ မဝ်ယင်း၊
မန်းကဝ်ရဲ; ထိုင်လိုင်; ဦး မန်းမဲ' နီရဲ; လိုင်ကျဲရဲ၊
နီလိုင်; လုက်ယုမေးမဲ' ထုနီ တင်းဂါင်းရုက်
ကိုင်ရဲရဲ ရဲ၊ ဂျီဝ်ကွပ်မေးနီ ဂျွမ်းကွက်ကဝ်။

ဦးနီ နွင်ဂျွမ်းကွက်မူးရဲ၊ မဲ' လုက်နီဝ်
ကွပ်၊ လိုင်; လုက်နီဝ်ကွပ်၊ လိုင်; ရဲ' မူးဝ်း။
ယုမေးထုရဲ၊ လုက်ရဲ၊ ရဲကွက်လိုင်; ယုမူး မကီး
လုက်မန်းရဲမဲ' တင်းကွက်ရဲ၊ ဂဝ် ဝဲးကဝ်; ဂျွမ်း
ကမ်းကွက်။ ရဲ၊ မဝ်နှဲးကီး ကမ်းလိုင် နွင်ဂျွမ်းယု
မိုင်' မုတ်ကျဲမဲ' လုက်မန်းရဲကွက် နဝ်းဝိုင်တိုင်
ကွက်" ရဲရဲ; ရဲ; မူးမဝ်း။

ဦးရဲ၊ မဲ' မန်းရဲ; ယုမေးပွက်နီ မန်းကမ်း;
ကွက်ကွက်ရဲ၊ ဂဝ်မဲ' တင်းလုက်မန်းရဲကွက် ဂျွမ်းကျဲ
ယုင်းကွက်ဝ်း။

ကုန်းရံ၊ ဂဝယျ၊ ဂဝမ်’ “ဣဝိဝ်း
 ယမေးဂာရ်း၊ တင်း ဣဝိဝ်၊ မိဝ်’ ဂဝ်း၊ ကာရ်း။ ဣဝိဝ်းလူ’ လူကံ’
 ဣဝိဝ်၊ မိဝ်’ ရံ၊ ဂဝ်” ရမိ ဂဝိဝ် ကာရ်း၊ ယဝ်၊ ကာရ်း၊ ဂာ။
 မိဝ်း၊ မွင်ဂျဗီး၊ ဣဝိဝ်၊ လူ’ ဂဝ်’ ရံ၊ တင်း ကုန်းရံ၊ ဂဝ်
 ကျလိရ်’ ရံ၊ ကျေ၊ တံး ကျဝ်၊ ဂဝ်ယျ၊ “မွင်ဣဝိဝ် တင်း တူ၊
 ရံး၊ လိရ်’ ရံး၊ ဂူကီး ပုဝ် မေမူမ်’ ဂဝ်း၊ တံး၊ ဂူရ်း၊
 တင်း တျ။” ရဝ်ရံ။

လုက်.ကုး;ကမ္း:ကုဝ်းစီ လုလုက်.ရ်,ရဂယု,
 ပုဝ်မေဂဝ်မံ' လံး:ပုဝ်ဂဝ်စီရမ် ပုဝ်;ကလေ့'ရ်,
 ဂဝ်မံ'ဝုး;ကဝ်;တံး;ကုရစီ မာင်ကဝ်;တံး;ဝရ်,။
 ငံး:စီ ဝရ်;လုဝ်း; မွင်ဂုပီး;စွင်, ကမ်ထုက်စီ
 လုလုက်.ဂဝ်;ရ်, လုပုဝ်;မံ'တုပံ၊ လုလုက်.မာဝ် ရ်,
 လုမေ;မံ'တုပံ'စီ ကဝ်;တံး;ကုဝရ်,။

နတ်ယုဒလေးယု၊ မြိုင်;ကိုင်;ပဲခင်း;ခတ်ရံ၊ “
လုက်.ကင်း;ကရုဏ္ဍ: ဆွင်ခိုင်ယု၊ ယုမ်းခမ်းပိုင်း;မိ
ပိုင်မေမံ'ခင်း;တံး;ရံ၊ နာပိတ်.ယုလုင်ရမ်း။ ငံးရံ၊ မိ
လုက်.လင်း;ဆွင်ခိုင်ရံ၊ ခပ်ယု၊ “ရီး;ယပ်, ဣ'လု၊
လု, ယပ်, ဣ'ရီး;ကတု.” ရာမိဝုး;မိ ခင်း;ခတ်ကဝ်ရံ။

ကန်'လင်ပူဝ်မေခဝ်မဝ်ယင်းမဲ' မွင်ဂျာဝတ်'ကျော,
တင်းကူန်းရဲ,ဂဝ် တီဂူမဝ်ပီရ်;မိ မွင်ဂျာဝတ်'ရဲ;
ဂြိတ်ကူဝ်မေးမိ တာင်တီးမဲ'ကျာဂူဂူ။ မွင်ဂျာမဲ' လုက်.
ဆဲးမာမ်မိပ်ကူဝ်, လုက်.ယင်းမာမ်မိပ် ကူဝ်, ယင်းမး
မိ ဂဝ်ကျော, ဂင်ပူဝ်မေခဝ်ဂကန်; ဂဝ်ဆဝ်'ပီးဂွင်,
ရဲ;ကူပ်ကန်;ကူပ်ကန်;မိ ဂြိတ်ကူဝ်မေးမိ ဂူမ်းဂူမး
မဝ်,။

လုက်.လၢင်းဆွင်ဂျၢ်,ဂဝ် နၢၢ်တၢၢ်လုင်ပျး
မးမဝ်,။ မုက်.ကၢ်လင်မ်' တံးဂမ်းတီး; ဖၢ်,
လုက်.ဂိုဝ်းဂဝ်မ်' နွက်မးမဝ်။ ငံးမိ လၢင်း
တံးဂမ်းတီး,ဂဝ်းဖၢ်, ဖၢ်ဂၢၢ်းဂဝ်'ယမေးလုင်ဝျး
ဝံ,ကကၢ်;“စီး,ယဝ်,လု, လု,ယဝ်,စီး”
မိနုမးမဝ်ဝ်,။
(မံးမတ်.=လုက်.ပၢပ်.ဂွၢ်းဂဝ်'ရံ,မၢင်းဂုၢ်မ်'
ကိပ်တၢၢ်ပျးဝံ,တိဂျၢ်ဖမ်)

တူရ်'ဠိရ်:တူရ်'ဂမ်း:ရဂုမိုင်းဂမ်း:တီး;

မိုင်း:ရဂု, ရိုင်း:ကောင်း:မိုင်း:မာန်တလီတ်. တံာ်
ဂှိမ်း:ရမ်, ကိဝ်:မ်' တူရ်'ဠိရ်:တူရ်'ဂမ်း:လူင် တူရ်'လိုင်;
တိက်မး: ဝရ်,။ တူရ်'လူင်ဂမ်း:ယု, ရး:လူင်ဂှါ'ရး;
ယင်း:ဝရ်,။ ရး:ပု'ဝရ်:ကွက် ရ်,ယု, တာန်တရ်ရ်;
ရး:ပု' ဝရ်:တူက်ယု, တွင်း:ရိုင်;၊ ရး:ပု'ရး'ဂှိုင်ယု,
ဠိရ်:၊ ရး:ပု'ပံး; ကာရ်:ယု, ဂမ်း:ရိုင်;၊ ရး:ပု'ဂမ်း;
ရိုင်း:ကောင်း:တေး: မ်'ယင်း:မိ ရိုက်'ကုကရ်'ရိုက်'မိုင်း;
ကုရ်,ယု, မိုင်ဂိုင်:ဝရ်,။

မိုး၊ မက်ကန်းပီရ်၊ တာရ်တၢ နီင်း၊ တွင်းနီင်း၊
ငိုင်း၊ ခမ်းနီင်း၊ နီင်းဂိတ်၊ ဂဝ်ကျေ၊ ဂးကွဲးမန်းမံ
ပွက်.မယဝ်,ကန်း၊ ဝန်,။ လမ်းတူရ်လူင်ယု၊ ပီရ်၊
လီက်ဆီရ်၊ (တာရ်မစို)ဝန်,။ လံးပိုင်းတူရ် ငိုင်း
တူရ်ခမ်း လူင်ကမိုး တီက်မး နံ,နီ မိုင်းကမိုးမံ ဣင်
မိုင်းခမ်းတီးလူင်မးဝန်,။

မိုင်းကမိုး ပီးကွင်,နီကွင်, ကန်းလုက်.ကဝ်
ယမေးကဂၢ နာင်းရုက်.ကိင်ကနီမံ ဂိုင်းမးနံ,ဂဝ် ဝန်,
မိုင်းခမ်းတီးလူင်မံ ကိန်းမိုင်း နံ,။ ဂိုင်းဂဝ် ကဝ်ယု,
ကဝ်ကံာ်ကလူင်မူင်၊ ကဝ်ပျီးကလူင် မမ်ပုလၢ၊ ကဝ်
မာမ်ကလူင် ပာက်ကၢင်ဦး ကဝ်မံ ကလူင်ကဂျီရ်
ကဝန်,။ ကုန်းမိုင်းခမ်းတီးလူင် နံ,ဂဝ်ကျေ၊ လံးပိုင်း
တူရ်ငိုင်းတူရ်ခမ်းကမိုးနီ ကာရ်တၢရ်မီးမာက်.
မးမဝန်,။

မိုင်းခမ်းတီးလူင် ကာရ်တၢရ်မီးမာက်.နံ,မံ
မိုင်းတၢက်.ကလူင်ဂဝ် တးရ်လူင်ဝန်,။ ဦးနီ
မိုင်းခမ်းတီးလူင်မံ ဣပိုင်းယု,နံ,နံ, ရုက်. ကာက်.
လူင်တူင်,လိုင်း,ဂျီတဝန်,။ ယဝ်,ကီး ရုက်. ကာက်.လူင်
ကမိုးမံ ကဝ်,မာရ်တၢရ် မိုက်ကမာက်. ဦး မိုင်းခမ်းတီး
လူင်မံ ပံမးမဝန်,။

ရှုက်လှိုင်ကမ္ဘ်း မိုင်းခမ်းတီးမံ မိန်းမားသီ ကူးမိုဝ်,မားသီ
 မားသီဝံကိန်းဝန်း။ ရှုက်လှိုင် ကမ္ဘ်းယျာ ယံလိဝ်ရံ,သီ
 တူရ်မံကမံကျော့, နပ်ကိဝ်းရံ နပ်ကီးတူရ်မံ,
 လှမ်,ကျင်းဝန်း။ ရိန်းမံလှိုင်ကျော့, လှမ်ငံးဝန်း။ ငံးသီ
 တူရ်ငိုရ်း တူရ်ခမ်းလှိုင် ကမ္ဘ်းမံရံးသိုဝ် ကျကျာနပ်
 သီ ကိန်းရိုဝ်,ကျန်းဝန်း။

ကျန်းခမ်းတီးရံ,ခပ်ကျော့, နာရ်းတံးရံ,တံး;
 နာရ်းပံးရံ,ပံးသီ မိုင်းတိပိက်.ကမ်းမားဝန်း။
 ရံ,သေ,မဝ်ကျား ကျထိုက်ကျားမဝ်ပိန်း,သီ နာရ်း;

ကိန်းကျေ၊ ကျေးလူငယ်များဝမ်း၊။ နံ့၊မံ' ကံပဉ်၊ ကံပဉ်၊
 ကံယုယင်း ကံယုယင်းတစ်၊ ဂြိုဟ်ဂြိုဟ်
 မိကျွတ်၊ ကွတ်များမဝမ်း၊။ ဂဝ်ဂဝ်'မံ' ဂြိုဟ်ကိမ်း၊
 ဂဝ်၊ဂြိုဟ်၊နံ့၊။

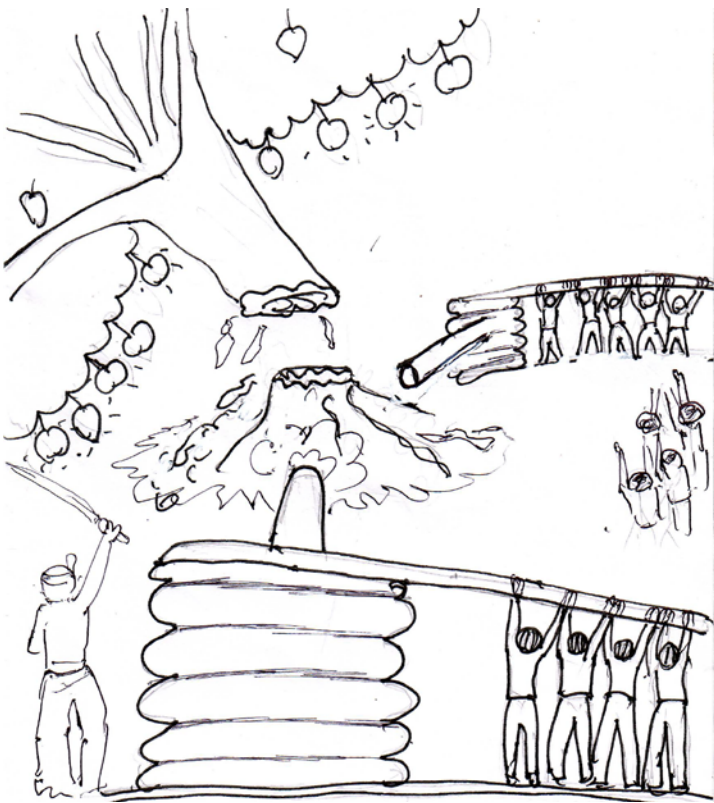
ဂြိုဟ်ဂြိုဟ်လူငယ်ကမ်းဂဝ်ယု၊ ကျွတ်၊ကမ်း၊ ကိုတ်
 ဂြိုဟ်၊နံ့၊ဂဝ်မံ' မျှတ်၊တုမ်း၊မိ “ပီးဂဝ်ဂြိုဟ်၊ဂဝ် ဖျား
 ဖင်ပိုင်း၊တကမ်း၊ ဂြိုဟ်ကျေ၊ လုတ်၊လေး၊ကျွတ်၊လူငယ်
 ပံး၊ကျွတ်၊ကိမ်း၊နံ့။ နံ့၊တကျေ၊ ပျိုထဝ်' မေထဝ်' ဂြိုဟ်
 ဂဝ်ယု၊ ပံး၊ဂြိုဟ်၊ပီး၊ယဝ်၊။ ဂြိုဟ်၊ဂဝ်၊ကမ်း၊မိ
 ဂဝ်မံ'ဝုး၊ကျွတ်၊၊ ဝုး၊ထွပ် ကျေး၊ကျွတ်၊ယဝ်၊။

င်းရံ၊ ကူဝ်၊ နံးရံ၊ ဂဝ်ကွက် မးလး။
 ဂှဝ်းရူက်.လူင်မံ' ဂှမ်း;မာင်ကဝ်;တံး၊ ကွတ်"ဂဝ်,။
 ကူဝ်,နံးရံ,ဂဝ် ကေး, ကွက်မးမိ
 ဂဝ်ဂှမ်း;မာင်ကဝ်;တံး;ရူက်. လူင်ကဝ်,။

ဂဝ်ကကက်.လွင်ကုမ်'ဝ်,။ ကုမ်'လူင်;ယု, တူရ်
 ငိုရ်းတူရ်'ဂမ်းလူင် ကရ်;ရူက်.လူင်စွမ်းမံ' ကပုမံ'
 ဝ်,။ တူရ်'ရံ,ပိရ်;လိက်ခိရ်;ရံ,မိ ကဝ်;ကေး,ကဝ်;
 ဂရ်ပမံ'ဂိုဝ်;ရံ'။ ရံ;လံ;ပမ်း;ကေး, ရင်မိုဝ်;ဂှက်.ကီး
 တီး;ကရ်;ကိဝ်ကရ်, တိမ်း;ပွက်.တိမ်း;ပွက်.င်းဝ်,။

ငံးသီဂဝ် ငဝ်'တူဂ်'မံ' ထာဂ်ကံးဂာဂ်တဂ်ကွင်;သီ
ဂဝ်;လူမ်းလဝ်ကူ;ဝဂ်,။ ဂသီဝ်ဂိုဂ်း ဂသီဝ်ဝဂ်း မဝ်ဂ်း
မဝ်လဝ်;ကူ;ကီး တူဂ်'ငိုဂ်းတူဂ်'ဂမ်းလူင်ဂမ္မံး
ဂသီမံ;ဂမံ, သီလူမ်, ကါကဝ်,။

ရှုတ်ရှုတ်၊ နတ် ကုမ္ပဏီလီမိတက်၊ နောင်လူပုဂ္ဂိုလ်
ကန်တိုက် နောင်ကမ်းမဲ ကောင်လူပုဂ္ဂိုလ်၊ ဝန်၊ ကောင်
လူပုဂ္ဂိုလ် ပျက်စီးမှု၊ လူပုဂ္ဂိုလ်မဲ ကောင်လူပုဂ္ဂိုလ်
ဝန်၊ ကောင်လူပုဂ္ဂိုလ်မဲယု၊ နောင်ရှုတ်ရှုတ်(100)
ကောင်ဝန်၊ ဝန်၊ ဝန်၊ ဝန်၊ ဝန်၊ ဝန်၊ ဝန်၊ ဝန်၊
ယု၊ ဝန်၊ ဝန်၊ ဝန်၊ ဝန်၊ ဝန်၊ ဝန်၊ ဝန်၊

ကတ်လင် တူတ်ငိုတ်းတူတ်ဂမ်းလူင်ဂမ်း လူမ်, ကျတ်, မဲ
 ရုတ်.လူင်ရဲ, မိတ်; မးမး.လိဝ် ကူတ်.ဝတ်,။ ရဲ, မဲ ရှုတ်
 ရှုတ်ရဲ, ဂဝ် လွမ်းကတ်; တိင်္ဂီ ရုတ်.လူင်မဲ ယိုဝ်း
 ရွတ်ကျဝတ်,။ လိမ်ကင်လူင်ရဲ, ရှုတ်.ရဲ; ရုတ်.လူင်မဲ
 ပျ.ကျါ ရုတ်.လူင်ရဲ, တူတ်တံး; ကျတ်ဝတ်,။
 လုတ်.ဂမ်းမဲ မိုင်းဂမ်းတီးလူင်ကျေ, ကတ်ယိတ်; ဂိမ်း
 ကျါ ကေထိုင်, ပွတ်.မးမတ်,။

(က)

ရွှေဝင်း၊ ပာပုံ	တူရား၊ ဝိန်း၊ တူရား၊ ရမ်း
ရွှေဝင်း၊ မှတ်	ရွှေဝင်း၊ မေ
ရွှေဝင်း၊ ဂျာနယ်	ရွှေဝင်း၊ ကျေး၊ နတ်၊ လိင်
ရွှေဝင်း၊ တစ်ပတ်	ရွှေဝင်း၊ ကျေး၊ လှိုင်၊ သန်း၊ မြေ၊ ရေ
	ရွှေဝင်း၊ ရွှေဝင်း၊ ရမ်း၊ တီး
ရွှေဝင်း၊ ရွှေဝင်း၊ ရွှေဝင်း၊ ရွှေဝင်း	ရွှေဝင်း၊ ရွှေဝင်း၊ ရွှေဝင်း၊ ရွှေဝင်း

Book title	Golden tree and Khamti
Author	Miss Syang Mey
Artist	Miss KawsanLyang
Editors	Committee of Khamtishan monks
Language	Taikhanti
First Edition	September, 2010

(၅)

ရှင်'ဂမိးလင်

ပူဝ်မေပီး;တွင်,တင်းလံာ်တီဂါ' ပာပ်.ပုင်နာန်း;ရံ,ကဆံး
 ပာပ်.ပုင်နာန်, (၂) နာန်း;ဗျာပထမတီဂါ'ကွက် တီဂါ'ရမ်။

လိက်.တံးဂမိးတီး;ဗျာဝ်းဂါ' ဣ'ပူဝ်းဂိုဏ်'ယွဲမ့်ဆုင်ရံ,လှိုင်;၊
 ပူဝ်မေပီး;တွင်, လုက်.လၢန်ကူး;ကူဝ်, လိက်.ဗျာဝ်းပဆတ်'
 ဣ'ပူဝ်းဇံးဇံး; ကတ်ဆၢင်း;ရံ,လှိုင်;၊ ဣ'ပူဝ်းကူး;မိဝ်,ရံ'နာရ်။
 ရံ'တိုဝ်းကန်း;ရံ,မံ'လှိုင်; ရတ်ဆုဲ;မိ တီမံ'ကွက်မး;တီဂါ'ရမ်ဗျာဝ်း။

ကွပ်.ပိုဝ်း;ရံ,မိ ပာပ်.ရံ,မံ' နာန်း;ဗျာဝ်,နာန်း;ကုတ်.ရံ,ဂဝ်
 ကဆင်ယင်း;ရကေ, ပူဝ်မေပီး;တွင်, ကူ'ဗျာ,ကူ'ဆၢင်း; ရံ,ဂဝ်
 ဗျာ;ကတ်ဝ်း;ဂိုဝ်,ကန်း;ဗျာဝ်းဆတ်'မိ နာန်း;ရင်ဗျာဝ်,ရံ, ရွဲ;ထီမ်မိ
 နာဝ်;ရီး;ဂိက်'ဣ'တီဂါ'မတၢ.ရမိ ကတ်;ဂါ'
 ကွမ်း;ကွမ်း;ဝွမ်း;ဂိန်း;တီဂါ'မး;ယဝ်,ဗျာဝ်း။

ရွဲ,မိင်မေ
 ယာင်ကုင်

(c)

လွင်;လွေ'ပာပ်.

မံာ်	နိုဝ်;ထဝ်ပုင်	ဘျဲလိက်.
၂.	ခဝ်'ယလေးတဂျုဇာင်;ကိင်တဏီ	၂
၇.	တူဇ်'ငိုဇ်;တူဇ်'ခမ်းတဂျုမိုင်းခမ်းတီ;	၂၂

(၈)

တူရ်ငိုရ်းတူရ်ဂမ်းစာဂမ္တိုင်ဂမ်းတို့.

